

POWSTANIE STYCZNIOWE

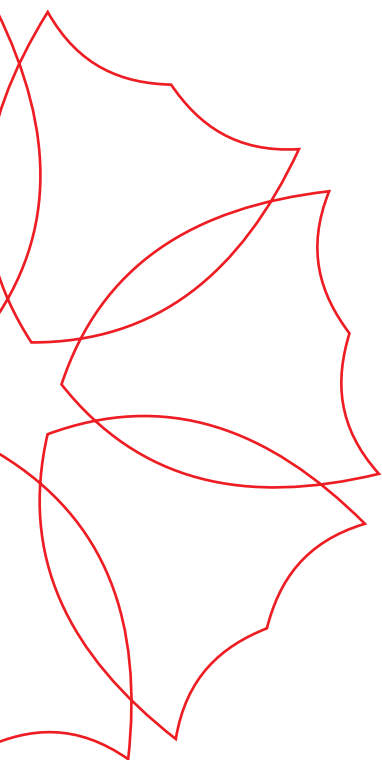
**Pakiet edukacyjny
Muzeum Historii Polski**

Bohaterowie Powstania Styczniowego

Ludwik Mierosławski (1814-1878), Domena publiczna

1 ■ Przeczytaj tekst źródłowy i odpowiedz na pytania.

Tak, raz jeszcze, raz ostatni zmartwychwstańcie Kmiecie; tylko wszyscy, tylko chmarą, tylko razem, od źródeł Wisły do ujść Dźwiny i Kodymy; zmartwychwstańcie w nieprzejrzanym lesie kos, pik, wideł i cepów waszych, z siekierą u pasa; zmartwychwstańcie w trop za tą waszą awangardą walecznej Młodzieży, której Car kazał łzami wskazać wam drogę na Sybir i na Kaukaz [...].

Ludwik Mierostawski, *Aktem uroczystym wezwany przez Rząd Tymczasowy*, Biblioteka Narodowa

1. Jakie rodzaje chłopskiej broni wymienia Mierostawski?

.....

2. Jakie kierunki zsyłek zostały wspomniane w tekście?

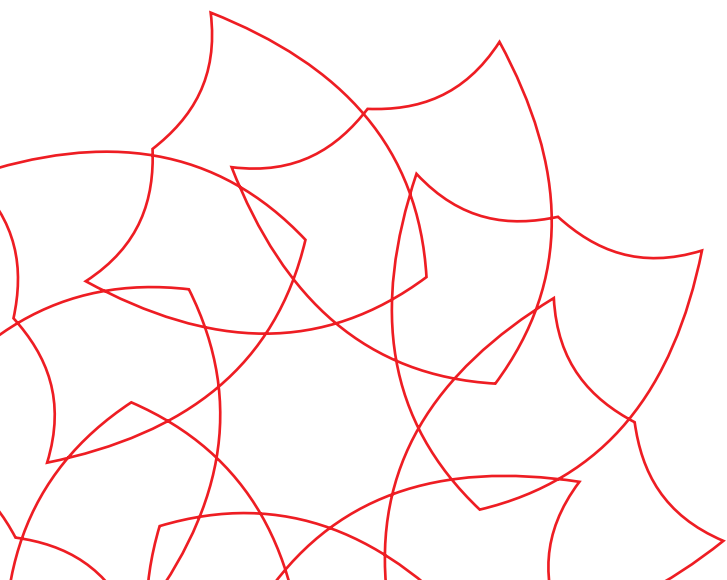
.....

3. Jaką wizję Powstania roztacza Ludwik Mierostawski?

.....

2 ■ Zaznacz na osi czasu:

1. Powstanie Styczniowe
2. Dyktatura Mierostawskiego
3. Powstanie Listopadowe
4. Powstanie Wielkopolskie 1848 roku

3 ■ Mierostawski próbował wdrożyć nowe rozwiązania, które pomogłyby powstańcom w walce. Jego pomysły jednak nie wzbudziły entuzjazmu wśród otaczających go ludzi. Jednym z jego wynalazków był tzw. kosowóz.

Przeczytaj fragment tekstu i wykonaj polecenia.

Składał się przede wszystkim z wozu na dwóch kołach, zaopatrzonego w kratę, z ośmiu po bokach przedziałami dla 16 strzelców i uzbrojonego w sterczące zewnątrz kosy i fajerwerki. Szesnastu umieszczonych wewnątrz ludzi miało pchać ten sprzęt ciężki, na polskich drogach piaszczystych lub błotnych wcale nieprzydatny. Mimo to Mierostawski wielką wagę przywiązywał do tego swego wynalazku.

Walery Przyborowski, *Dzieje 1863 roku*, t.1, Kraków 1897

1. Jakie zalety i wady posiadał kosowóz?

zalety	wady

2. Spróbuj narysować kosowóz.

Kartę opracowała: Małgorzata Jaraczewska-Dreger

POWSTANIE STYCZNIOWE

Pakiet edukacyjny
Muzeum Historii Polski

Bohaterowie Powstania Styczniowego

Domena publiczna

1 ■ Co przedstawia ilustracja? Kim jest dyktator?
Co znaczą symbole użyte na pieczęci?

.....

.....

.....

2 ■ Po przeczytaniu tekstu źródłowego odpowiedz na pytania.

Świetne czyny nie zwalzonego Jenerała Langiewicza, bohatera Św. Krzyża, Wąchocka i Staszowa, wodza, który w ciągu dni kilkunastu umiał oddziały nowozaciężnych partyzantów przekształcić w armię zwycięską, natchnęły wielu prawym Synom Ojczyzny myśl ofiarowania mu szpady honorowej.

Rozkaz dzienny Naczelnika Miasta nr 6, Warszawa, dnia 4 marca 1863 r., Biblioteka Narodowa

1. Jak zmieniły się oddziały partyzanckie pod wodzą Langiewicza?

.....

.....

2. W jaki sposób ludzie chcą uhonorować Langiewicza?

.....

3. Podaj miejsca, o których mowa w kontekście bohaterstwa Langiewicza.

.....

.....

3 ■ Na podstawie fotografii, która znajduje się poniżej, odpowiedz na pytania.

1. Jakie dwie miejscowości są wymienione przy gen. Langiewiczu?

.....

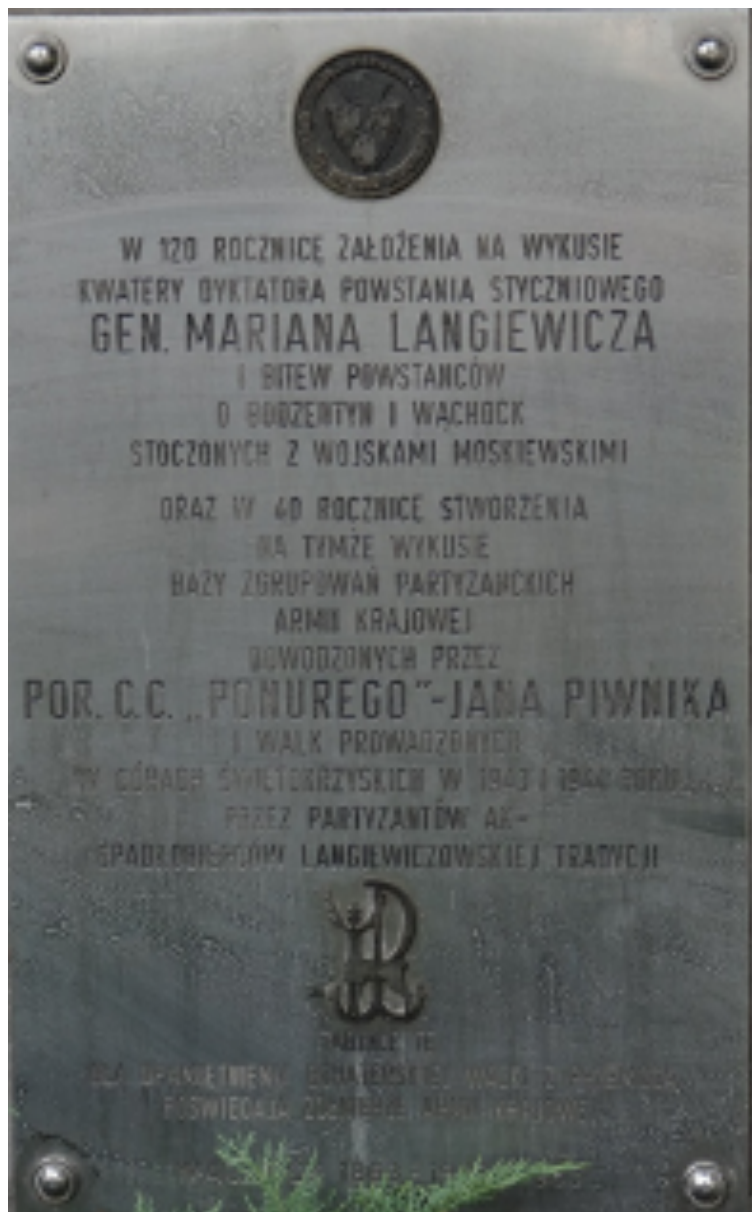
2. Jak myślisz, dlaczego na jednej tablicy połączono dwie różne postaci?

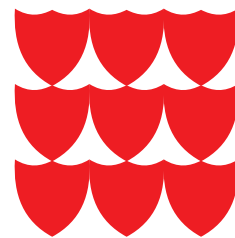
.....

.....

.....

.....

4 ■ Po przeczytaniu fragmentu tekstu odpowiedz na pytania.

Sam ze sztabem i eskortą pod pozorem rekonesansu wyjechał około 4-tej rano przez Wiślicę do Opatowa, skąd samym wieczorem w towarzystwie Pustowojtówny przeprawił się łódką przez Wisłę do Uścia Jezuickiego. Tutaj wskazany przez kogoś komisarzowi granicznemu austriackiemu, pomimo wykazania się paszportami Waligórskiego i jego syna, zostali oboje aresztowani i przewiezieni do więzienia w Tarnowie. Langiewicz internowano w Jozefszadt w Czechach [...].

Nie wiem, jak długo pozostawał Langiewicz w Jozefszadzie; uwolniony, przebywał jakiś czas w Szwajcaryi, gdzie [...] prowadził ciężki żywot – i bardzo wierzę temu, wszyscy rodacy pogardzali nim i uciekali jak od zapowietrzonego. Przeniósł się później do Turcyi i osiadł w Konstantynopolu, gdzie też i umarł opuszczony od wszystkich i wreszcie zapomniany.

Aleksander Zdanowicz, *Dziesięć dni dyktatury: wspomnienie z lat ubiegłych*, Gorlice 1901

1. Co Marian Langiewicz robił po Powstaniu Styczniowym?

.....

.....

.....

2. Przez kogo został aresztowany? Kto został aresztowany wraz z nim?

.....

.....

.....

3. Co, według autora tekstu, myśleli o Langiewiczzu Polacy?

.....

.....

.....

Kartę opracowała: Małgorzata Jaraczewska-Dreger

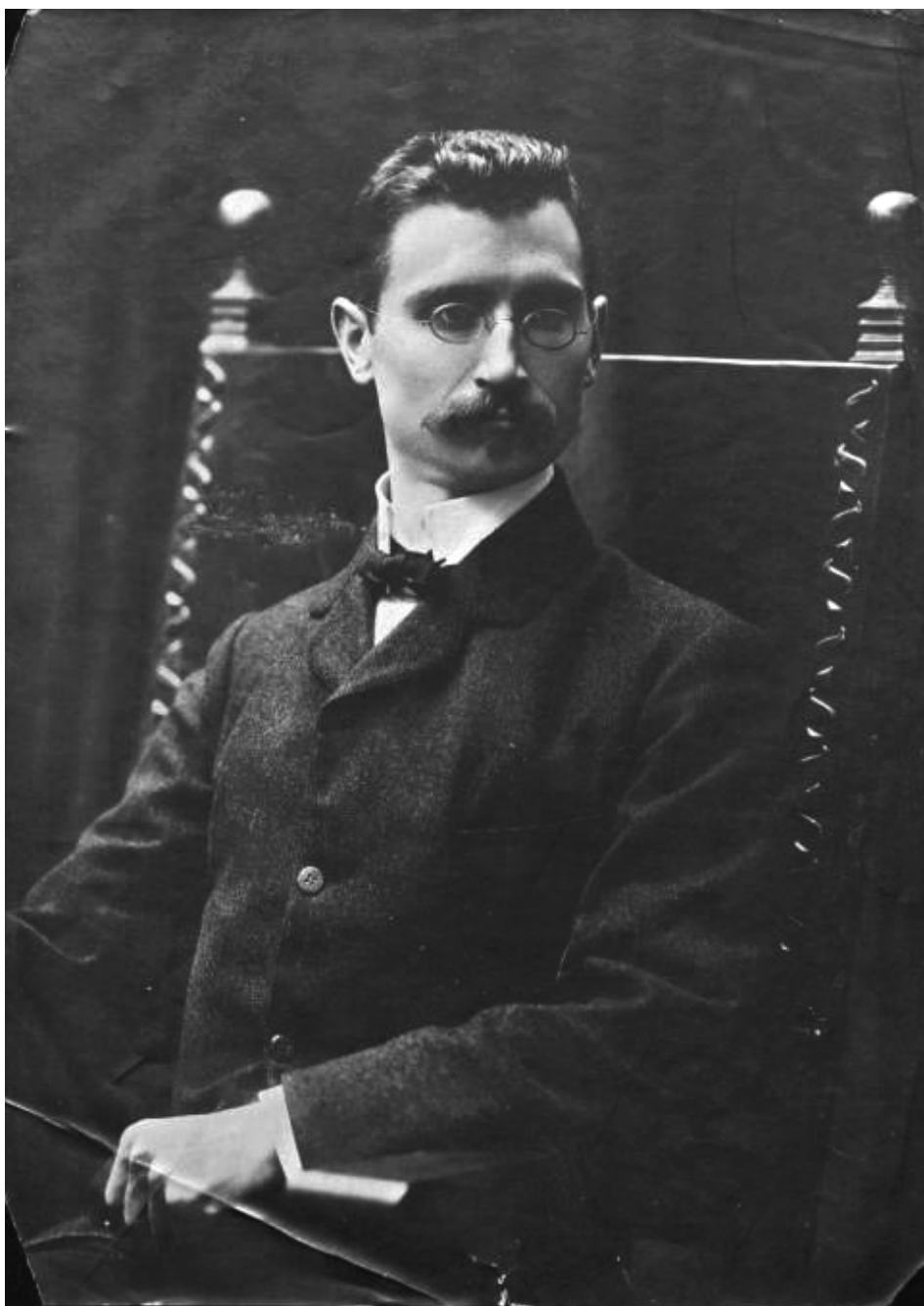
POWSTANIE STYCZNIOWE

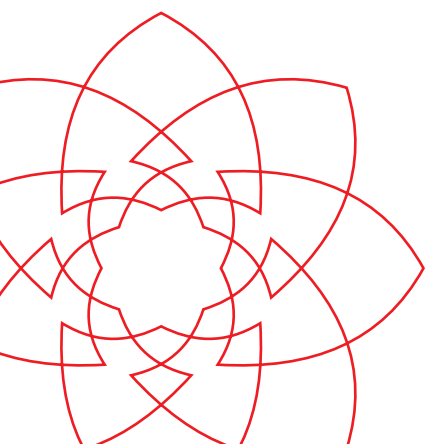
**Pakiet edukacyjny
Muzeum Historii Polski**

Bohaterowie Powstania Styczniowego

Romuald Traugutt (1826-1864), domena publiczna

1 ■ Przeczytaj tekst źródłowy i odpowiedz na pytania.

[...] zastałem człowieka lat przeszło trzydziestu, wzrostu niskiego, szczupłego, prosto trzymającego się, twarzy na pierwszy rzut oka mało wyrazistej, chociaż, po pilniejszym wpatrzeniu się, uwydatniała się w niej energia i niezwykle skupienie myśli. Czoło niewyniosłe ocieniały włosy ciemne, krótko ostrzyżone, a na owym czole ukazywały się często zmarszczki przecinające je od góry do dołu, świadcząc o nieustannej pracy myśli. Nosił on okulary, spoza których tryskały promienie oczu wyrazistych, przenikliwych, lecz nie surowych.

Wrażenie jakie wywarł na ludzi stojących blisko steru, lub u steru robót, dodatkiem było, i innym mienić się nie mogło; przy całej prostocie zachowania się uderzał bystrością orjentowania się, jasnym sądem, wytrawnością zdania. Najstarszym i najdoświadczeńszym był wśród całego grona stojących u steru robót powstańczych; energią wielką, zapałem skupionym w sobie, na zewnątrz nieujawniającym się w słowach, przewyższał znacznie innych, przewyższał młodszych; to również pociągało ku niemu umysły rozważać lubiące.

Marian Dubiecki, *Romuald Traugutt i jego dyktatura podczas powstania styczniowego 1863-1864*, Poznań 1924, Biblioteka Narodowa

1. Jak autor scharakteryzował Romualda Traugutta?

.....

.....

.....

.....

2. Jakie wrażenie wywierał na innych Traugutt?

.....

.....

.....

.....

2 ■ Zaznacz, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

Romuald Traugutt był dyktatorem podczas Powstania Styczniowego.	
Traugutt dowodził wojskami powstańczymi w bitwach i potyczkach na Litwie.	
Po Powstaniu Styczniowym wyemigrował na Węgry.	
Był więźniem X Pawilonu w Cytadeli warszawskiej.	

3 ■ Przeczytaj fragment książki i odpowiedz na pytania.

Tymczasem za murami Cytadeli dojrzywał proces [...]. Najbliżsi współpracownicy dyktatora zachowali się z godnością. On sam ograniczył się do krótkiego „wyznania wiary”. [...] Komisja śledcza wiedziała, że był on „naczelnikiem rządu”, że wszyscy inni byli tylko podwładnymi. Jednakże na rozkaz cara postanowiono wykonać wyrok śmierci na pięciu osobach.

Stefan Kieniewicz, *Warszawa w powstaniu styczniowym*, Warszawa 1983

1. Na ilu osobach i na czyj rozkaz postanowiono wykonać wyrok śmierci?

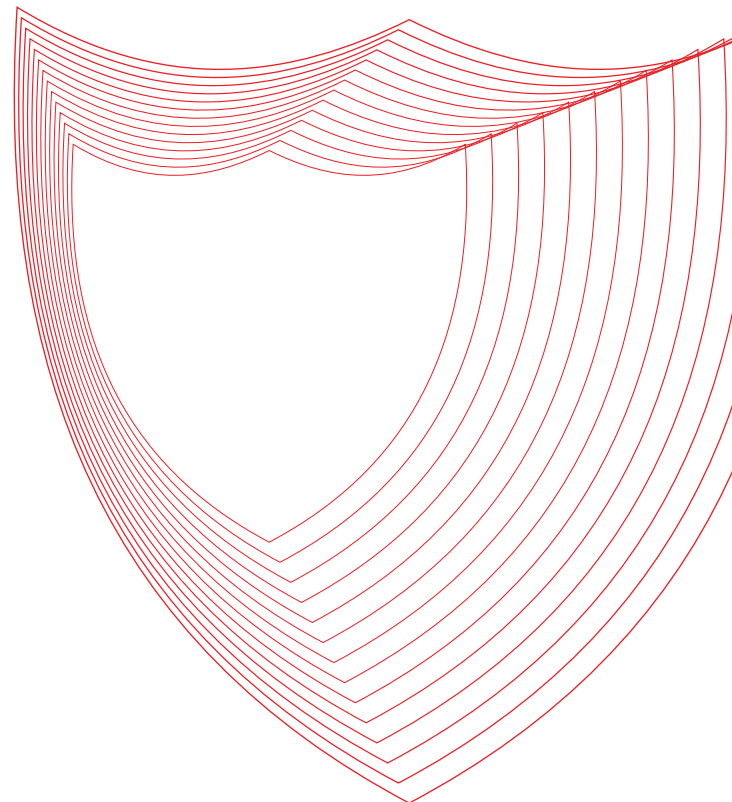
.....

2. Gdzie odbywał się proces?

.....

3. Jak zachowali się wszyscy oskarżeni?

.....

Kartę opracowała: Małgorzata Jaraczewska-Dreger